

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.10.6.
COM(2010) 553 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Az Európa 2020 keretei közötti intelligens növekedéshez hozzájáruló regionális politika

SEC(2010) 1183

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Az Európa 2020 keretei közötti intelligens növekedéshez hozzájáruló regionális politika

1. BEVEZETÉS

Ez a közlemény meghatározza a regionális politika szerepét az Európa 2020 stratégiának¹ az intelligens növekedés és mindenekelőtt az „Innovatív Unió” elnevezésű kiemelt kezdeményezés területén történő végrehajtásában. A regionális politika, amint azt az Európai Tanács² is hangsúlyozta, felszabadíthatja az EU növekedési potenciálját azáltal, hogy valamennyi régióban ösztönzi az innovációt, miközben biztosítja a komplementaritást az innováció, a K+F, a vállalkozói készség és az ikt (információs és kommunikációs technológiák) számára uniós, nemzeti és regionális szinten nyújtott támogatás között. A regionális politika valóban kulcsfontosságú eszköz, amellyel az Innovatív Unió prioritásai gyakorlati, helyi szintű fellépések formájában valósulhatnak meg.

A regionális politika ezt a következőképpen tudja megvalósítani: kedvező körülményeket teremt az innováció, oktatás és kutatás számára, ösztönözve a K+F-et és a tudásintenzív beruházásokat, és a nagyobb hozzáadott értékkel rendelkező tevékenységek irányába mozdul el. Ezáltal segíthet abban, hogy a tagállamok és régiók sikeresen növeljék a vállalkozások innovációs kapacitását és K+F tevékenységeit, és megerősítsék az egyetemekkel és kutatóközpontokkal fennálló kapcsolataikat.

A régiók központi szerepet töltenek be az egyetemek, más kutatási és oktatási intézmények, valamint a kkv-k – vagyis az innovációs folyamat kulcsai, az Európa 2020 stratégia nélkülözhetetlen részei – elsődleges intézményi partnereként.

Ez a közlemény kiegészíti az *Innovatív Unióról* szóló közleményt, felszólítva a tagállami politikai döntéshozókat (valamennyi szinten), hogy késedelem nélkül lépjenek fel a jelenlegi programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) még rendelkezésre álló források minél nagyobb hányadának az intelligens növekedésbe való beruházása érdekében. Ez a dokumentum először is megvizsgálja azt, hogy a régiókban milyen a helyzet a K+F és az innováció terén, és áttekinti, hogy a régiók milyen erőforrásokat terveznek beruházni e területeken. Ezt követően bemutatja a K+F és az innováció támogatására irányuló megerősített erőfeszítések fő elemeit az EU regionális politikája keretében. A dokumentum az ilyen erőfeszítések végrehajtását szolgáló konkrét elképzelések felvázolásával zárul.

2. A REGIONÁLIS INNOVÁCIÓ LEHETŐSÉGEI ÉS KIHÍVÁSAI

Az Innovatív Unió az innováció átfogó értelmezésén alapul, amely nem csupán az új vagy javított termékeket és folyamatokat foglalja magában, hanem a szolgáltatásokat, az új marketing-, márkaépítési és tervezési módszereket, az üzleti szervezetek új formáit és

---

¹ COM(2010) 2020, „Európa 2020: az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája”.

² Európai Tanács EUCO 13/10, 2010. június 17.

együttműködés új módjait. Az innováció alatt egyre inkább olyan nyílt rendszert értenek, ahol különböző szereplők interakcióba lépnek és együttműködnek egymással.

Ennek megfelelően az innováció állami támogatását hozzá kell igazítani ehhez a változáshoz, a kutatás és a technológia támogatására irányuló erőfeszítéseket az összes érintett fél közötti nyílt együttműködés ösztönzésével egészítve ki.

Az ilyen támogatás indokolt, mivel a piac nem mindig biztosít megfelelő hosszú távú finanszírozást az innovációs beruházások számára az azok társadalmi és magánszektorbeli megtérülése közötti különbségek, bizonytalan kimenetelük, az információs aszimmetria és a rendszer hiányosságai (pl. nem megfelelő szabályozás) miatt. Az állami beavatkozás ugyanilyen lényeges a változások ösztönzéséhez. Az innováció területi megoszlása ugyanakkor nagy eltéréseket mutat: bizonyos régiók világszinten versenyképesek, a technológiai piac élvonalához tartoznak, míg mások – konkrét helyzetüknek megfelelő innovatív megoldások elsajátításával és kiigazításával – próbálnak közel kerülni ehhez a szinthez („innovációs szakadék”). A stratégiák és beavatkozások teste szabásához és e különbség tükrözéséhez állami támogatás szükséges.

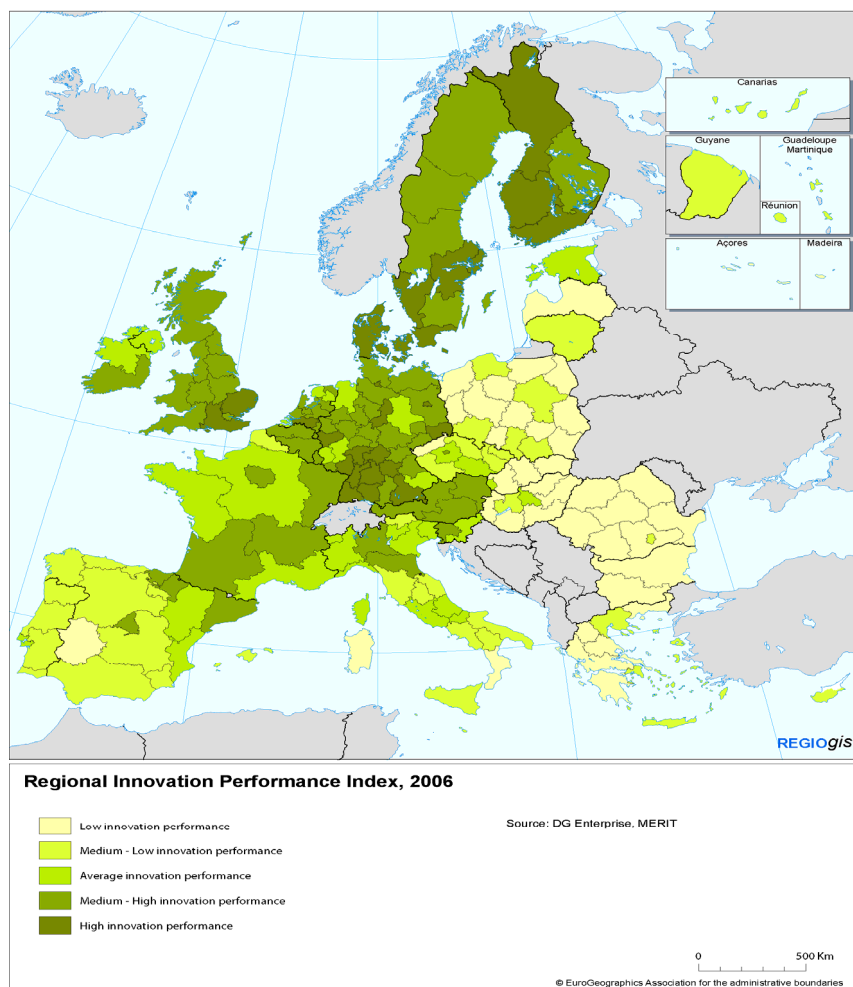
2.1. Regionális sokféleség egy közös cél szolgálatában: intelligens növekedés

Az Európa 2020 intelligens növekedésre irányuló célkitűzésének eléréséhez az uniós régiók teljes innovációs potenciálját mozgósítani kell. Az innováció valamennyi régió számára fontos: a fejlett régióknak azért, hogy megőrizzék pozíciójukat, a kevésbé fejletteknek ahhoz, hogy behozzák lemaradásukat³.

1. térkép: Regionális innovációs teljesítményindex

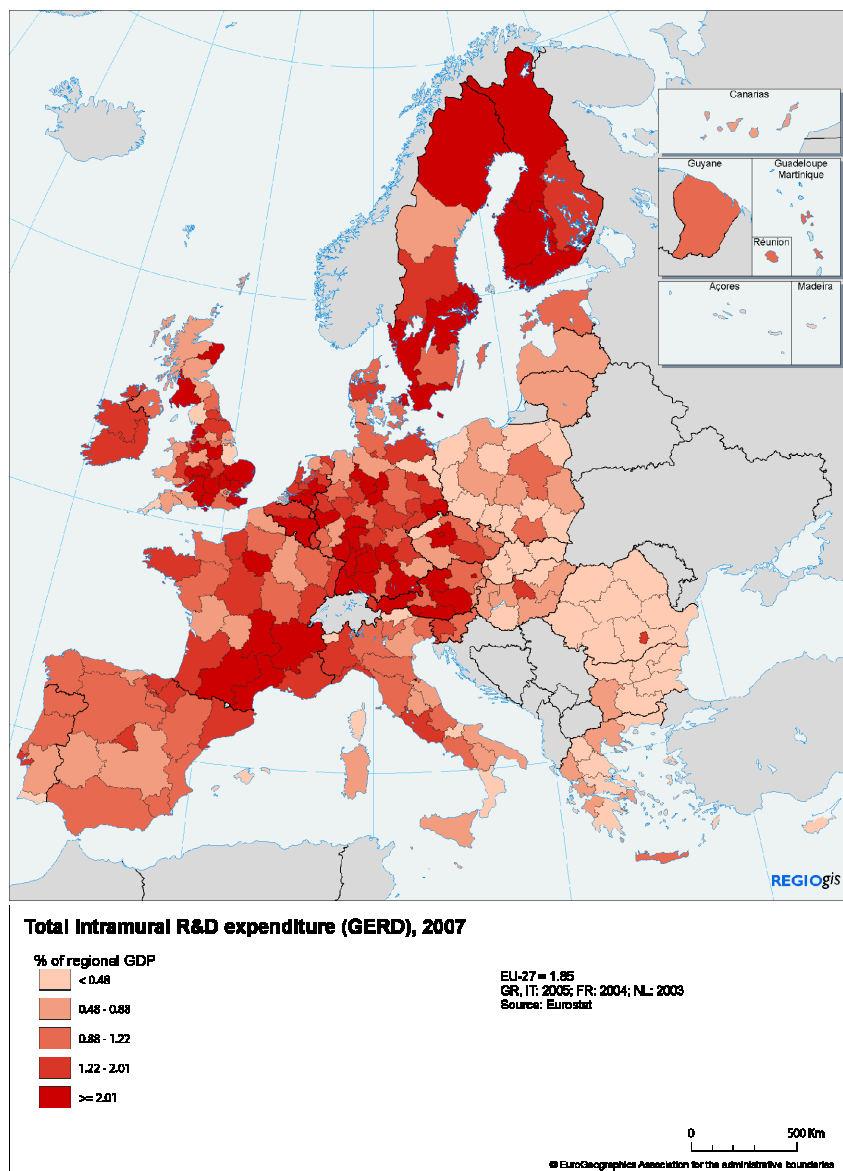
³ R. Wintjes, H. Hollanders, "The regional impact of technological change in 2020" (A technológiai változás regionális hatása 2020-ban).

A régiók tudás- és innovációs kapacitása számos tényezőtől függ: az üzleti kultúrától, a munkaerő képzettségétől, az oktatási és képzési intézményektől, az innovációt támogató szolgáltatásoktól, a technológiatranszfer-mechanizmusoktól, a K+F- és ikt-infrastruktúrától, a kutatók mobilitásától, üzleti inkubátoroktól, a finanszírozás új forrásaitól és a helyi kreatív potenciáltól. A jó közigazgatás szintén fontos tényező. A K+F és az innováció terén az uniós régiók teljesítménye nagyban eltér egymástól, ahogy azt a regionális innovációs teljesítményindex (1. térkép) is mutatja, amely egy összetett – e tényezők közül többet kombináló – mutató.

Hasonlóképpen a GDP 3%-át elérő K+F célértékhez viszonyított elmaradás is nagy változatosságot mutat a régiók között: az említett célértéket mindössze 27 régió, tehát kb. 10-ből egy érte el (lásd a 2. térképet). Az agglomerációs hatások következtében a K+F-források néhány vezető régióban koncentrálnak (pl. Braunschweig, Németország, ahol a K+F kiadások a GDP csaknem 7 %-át érik el), míg másokban nagyon alacsonyak az értékek (pl. Észak-Középső Bulgária, ahol nem éri el az 1 %-ot).

2. térkép: K+F kiadások

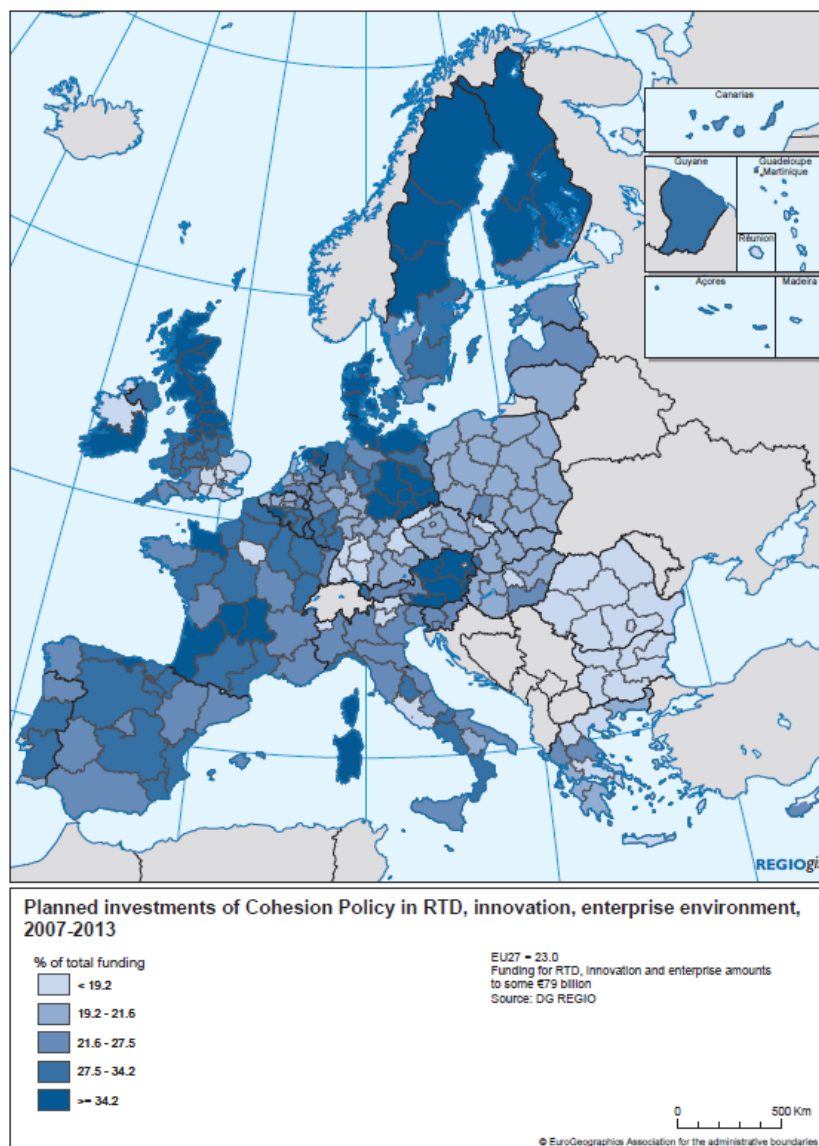

2.2. Az EU regionális politikája valamennyi régióban támogatja az intelligens növekedést

A tagállamok és régiók a kedvezőtlen gazdasági hatások ellenére már elkötelezték magukat az intelligens növekedés támogatása mellett. E szakpolitikai területek mintegy 86 milliárd EUR támogatást kapnak, amelynek háromnegyedét az ERFA finanszírozza (65 milliárd EUR).

A regionális politika keretében a kutatásnak és innovációnak juttatott támogatás azonban régióként változik (lásd a 3. térképet). A támogatás jellemzően nagyobb a fejlettebb régiókban, az innováció vezérelte növekedés „angyali körét” eredményezve. A szakpolitikának szoros együttműködésben kell dolgoznia a közösségi innovációs programmal és a hetedik kutatási keretprogrammal. Míg az utóbbinak továbbra is a kiválóság, a kölcsönös tanulás és a kutatók és vállalkozások az Unió egészére kiterjedő együttműködése támogatására kell koncentrálnia, a regionális politikának az elkövetkezőkben is annak biztosítására kell irányítania támogatását, hogy valamennyi régió képes legyen az innovációt átvenni és hatékonyan felhasználni, hogy az előnyök az EU egészében tovább terjedjenek, ami segít maximalizálni az Unió tudásalapú potenciálját.

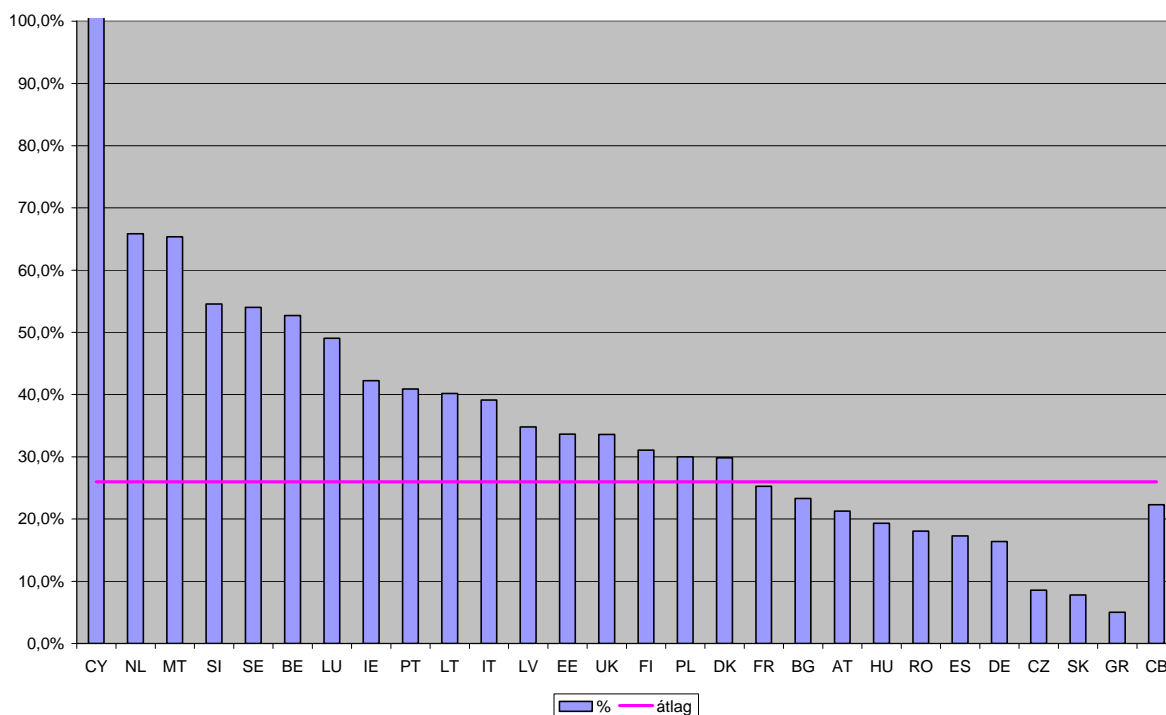
3. térkép: A KTF és az innováció finanszírozása a kohéziós politika keretében, 2007–2013

2009 szeptemberéig⁴ mindössze 22 milliárd EUR-t (vagyis az EU regionális politikája keretében a kutatásra és innovációra – beleértve a vállalkozásösztönzést és az ikt-t – tervezett 86 milliárd EUR 26 %-át) különítették el a projektek számára (lásd az 1. ábrát).

1. ábra: Haladási ütem tagállamonként az innovációs projektek kiválasztásában, 2007–2013

⁴ COM(2010)110 Kohéziós politika: 2010. évi stratégiai jelentés a 2007–2013 közötti időszak programjainak végrehajtásáról

Tehát fel kell gyorsítani a végrehajtást, optimalizálni kell a beavatkozások hatását, a tevékenységeket olyan területek irányába kell elmozdítani, amelyek a legjobb esélyt kínálják a régióknak versenyelőny kialakítására, és maximalizálni kell az innovációra irányuló különböző közösségi források közötti szinergiákat.

3. EURÓPA 2020: AZ EU REGIONÁLIS POLITIKÁJA ALÁTAL NYÚJTOTT HOZZÁJÁRULÁS MEGERŐSÍTÉSE

Stratégiai látásmód szükséges azon magas hozzáadott értékű tevékenységek meghatározásához, amelyek a legjobb esélyt kínálják egy régió versenyképességének megerősítéséhez. A minél nagyobb hatás érdekében a K+F- és az innovációs forrásoknak kritikus tömeget kell elérniük, és olyan intézkedéseknek kell kísérniük őket, amelyek növelik a képzettséget, az oktatási szintet és a tudományos infrastruktúrát.

A nemzeti és regionális kormányzatoknak ennek megfelelően **intelligens szakstratégiákat kell kidolgozniuk**, hogy a regionális politikát más uniós politikákkal ötvözve a lehető leghatásosabban alkalmazzák.

Az intelligens szakstratégiák biztosíthatják az állami források hatékonyabb felhasználását, és ösztönözhetik a magánberuházásokat. Segíthetik a régiókat abban, hogy a finanszírozást néhány kulcsfontosságú prioritásra fordítsák, és ne forgácsolják szét a beruházási forrásokat a különböző területek és az üzleti szféra között. Az integrált innovációs politikákra irányuló többszintű kormányzás kialakításában is kulcsfontosságú elemnek bizonyulhatnak. Emellett szorosan kapcsolódnuk kell más szakpolitikai területekhez, továbbá szükséges hozzájuk más régiók regionális erősségeinek⁵, valamint a régiók közötti és országok közötti együttműködés lehetséges előnyeinek az ismerete is.

⁵ A belga elnökség közlése az informális versenyképességi tanácson, 2010. július.

A felülről erőltetett stratégia helyett az intelligens szakosodás bevonja az együttműködésbe a vállalkozásokat, a kutatóközpontokat és az egyetemeket, hogy meghatározzák a régió szakosodás szempontjából legígéretesebb területeit, valamint az innovációt akadályozó gyengeségeket. Figyelembe veszi a regionális gazdaságok különböző innovációs kapacitását. Míg a vezető régiók képesek általános technológiai vagy szolgáltatási innováció fejlesztésébe beruházni, más régiók számára gyakran gyümölcsözőbbnek bizonyul, ha az innovatív megoldás alkalmazásába ruháznak be egy adott ágazatban vagy egymással összefüggő ágazatokban.

A stratégia fenntarthatósága függ a szakpolitikai intézkedések időszerűségétől és koordinációjától, valamint az irányítástól, beleértve az érdekelt felek bevonásának módjait is. Bele kell tartozniuk a szakpolitikai tanulásra szolgáló mechanizmusoknak, különösen szakértői értékelések által, amelyekben részt vesznek köztisztviselők, a gyakorlati megvalósításban részt vevő felek és regionális érdekelt felek. Az intelligens szakosodásnak ki kell aknáznia a regionális sokféleséget, ösztönöznie kell a nemzeti és regionális határokon átívelő együttműködést, és új lehetőségeket kell kínálnia a fragmentálódás elkerülésével, biztosítva a tudás szabadabb áramlását az EU egészében.

Milyen fő elemeknek kell az ilyen stratégiákban szerepelniük? Az alábbiakban – a teljességre való törekvés nélkül – ismertetünk néhány kulcsfontosságú elgondolást, amelyeket a régiók különböző kombinációkban felhasználhatnak, hogy konkrét helyzetüket tükröző stratégiát alakíthassanak ki.

3.1. Innovációs klaszterek a regionális növekedés számára

A klaszterek – a vállalatok, gyakran kkv-k földrajzi tömörülései, amelyek együttműködnek egymással, az ügyfelekkel és a beszállítókkal, és gyakran szakosodott munkaerő-, üzleti és pénzügyi szolgáltatások, K+F és képzési lehetőségek közös forrásán osztoznak – az intelligens szakosodási stratégiák fontos elemei. Kedvező környezetet teremtenek a versenyképesség növeléséhez és az innováció ösztönzéséhez. A kialakításukra fordítandó támogatásoknak olyan területekre kell irányulnia, amelyek komparatív előnnyel rendelkeznek.

3.2. Innovációösztönző üzleti környezet a kkv-k számára

A virágzó kkv-ágazat alapvetően fontos a növekedéshez, a munkahelyekhez, az innovációhoz és a kohézióhoz. A kkv-k központi szerepet töltenek be az EU gazdaságában: közülük mintegy 20 millió termeli a hozzáadott érték csaknem 60 %-át, a magánszektor foglalkoztatásának kétharmadát téve ki. A kkv-k több mint 92 %-a mikrovállalkozás, amelyben kevesebb mint 10 személyt foglalkoztatnak⁶. A regionális és helyi hatóságoknak ezért támogatniuk kell az innovációbarát üzleti környezetet a kkv-k – különösen a K+F-intenzív kkv-k – támogatása és új cégek létrehozása érdekében. Az ERFA 2000–2006-os utólagos értékelése megállapította, hogy jóllehet a támogatás lehetővé tette legalább egymillió munkahely megteremtését és a kutatásra és innovációra fordított beruházások növelését, szélesebb körben kell alkalmazni a kölcsönöket, a sajáttőke-finanszírozást és a pénzügyi tervezés más formáit.

---

⁶ „Innovációs politika regionális szinten: Crafts and SME priorities for the new Innovation Strategy” – az UEAPME titkárságának vitaindító dokumentuma (2010).

3.3. Egész életen át tartó tanulás a kutatás és innovációs területén

Az EU-ban számos egyetem segíti a kutatás kereskedelmi hasznosítását a hallgatók vállalkozói készségének erősítésével és a regionális cégekkel való innovációs együttműködéssel, ami intenzíven bevonja őket a regionális gazdasági fejlődésbe. Még több ilyen kezdeményezésre van szükség.

Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet az első olyan kezdeményezés, amely azáltal kívánja az EU versenyképességét növelni, hogy teljes mértékben integrálja a felsőoktatást, a kutatást és a vállalkozásokat (az úgynevezett „tudásháromszög”), világszínvonalú és globális hatású innovációt létrehozva és ösztönözve. Az EIT tehát jelentős hozzájárulást nyújthat az európai innováció területén.

Az oktatás, képzés és az egész életen át tartó tanulás, ahogyan azt az Európa 2020 egyik kiemelt kezdeményezése, a „Mozgásban az ifjúság” és az új munkahelyekhez szükséges új képzésekre vonatkozó kezdeményezés is említi, rendkívül lényeges a regionális innovációs kapacitás fejlesztéséhez. Ha az iskolai, szakképzési és felsőoktatási tantervekbe jobban beépítik az olyan transzverzális kompetenciákat, mint például a kreativitás, a vállalkozói készség vagy a kezdeményező készség, az segíti a fiatalokat abban, hogy maradéktalanul kibontakoztassák a bennük rejlő innovációs potenciált. Az ERFA-nak több olyan projektet kell támogatnia, amely az oktatási, képzési intézmények minden típusa és a vállalkozások közötti hatékony közreműködést támogatja.

3.4. Vonzó regionális kutatási infrastruktúra és kiválósági központok

A kutatási infrastruktúra központi szerepet tölt be a tudásalapú innovációs rendszerekben. Háromirányú megközelítésre van szükség, hogy segítsük a régiókat potenciáljuk teljes körű kiaknázásában: i. világszínvonalú kutatási és ikt-infrastruktúra kialakítása a strukturális alapokból származó támogatáson keresztül, a meglévő regionális tudományos kiválóságra építve, ii. a kevésbé kutatásintenzív országokban kutatási létesítmények létrehozása és iii. regionális partnerlétesítmények létrehozása. Az ikt-alapú e-infrastruktúra továbbfejlesztése és használata a földrajzilag egymástól távol elhelyezkedő kutatócsoportok közötti kapcsolat létrehozására és együttműködésük elősegítésére, valamint a tudományos források és a tudás megosztása kulcsfontosságú elem e téren.

A nemzeti és regionális hatóságoknak különösen azt kell megvizsgálniuk, hogy az uniós regionális politika hogyan tud hozzájárulni a Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fóruma (ESFRI) által jelenleg meghatározott, az Innovatív Unió kiemelt kezdeményezésben szereplő 2015-ös célkitűzéséhez, amely a kutatási infrastruktúra 60 %-ának befejezésére vagy kezdeményezésére irányul.

3.5. Kreativitás a és a kulturális iparágak

Az EU képessége, hogy kilábaljon a válságból, és megfeleljen a hosszabb távú kihívásoknak, nem csupán erős gazdasági alapokon, hanem az emberek kreativitásán és készségein, a kormányzáson, valamint az erős társadalmi értékeken – úgymint szolidaritás, a környezet tisztelete, nyíltság és kulturális sokféleség – is nyugszik.

A helyi és regionális szinten virágzó kulturális és kreatív iparágak stratégiai helyzetben vannak ahhoz, hogy összekössék a kreativitást és az innovációt. Fellendíthetik a helyi gazdaságokat, új tevékenységeket ösztönözhetnek, új és fenntartható munkahelyeket hozhatnak létre, lényeges áttételes hatást gyakorolhatnak más iparágakra, és növelhetik a

régiók és városok vonzerejét⁷. A kreatív iparágak ezért számos ipari övezetben és vidéki területen a szerkezetváltozás katalizátorainak számítanak, amelyek képesek megújítani a helyi gazdaságokat, és hozzájárulni az adott régióról alkotott kép megváltozásához.

Ezeket integrálni kell a regionális fejlesztési stratégiákba a civil társadalom, az üzleti szféra és az állami hatóságok közötti regionális, nemzeti és európai szintű partnerség hatékonyságának biztosítására.

3.6. Digitális menetrend

A digitális menetrend célja, hogy a gyors internetkapcsolat és az online tartalmak nyílt elérése alapján egységes digitális piacot kihasználva fenntartható gazdasági és szociális előnyöket valósítson meg.

A 2000–2006 és 2007–2013 között nyújtott regionális politikai támogatás segített abban, hogy a szélessávú internetkapcsolat tekintetében a gyéren és sűrűn lakott régiók közötti lefedettségbeli különbség a 2004-es 67 %-ról 2008-ra 24 %-ra, míg a vidéki és városi területek közötti különbség a 2004. évi 33 %-ról 2007-re 28 %-ra csökkent. Különbségek azonban továbbra is vannak, különösen a vidéki területen: az európaiak 94 %-a, de a vidéki lakosságnak csak a 80 %-a rendelkezik széles sávú hálózati kapcsolattal.

Számos régióknak továbbra is nehéz az ikt számára kijelölt ERFA-források beruházása (a teljes összeg mintegy 4,4 %-a), részben a tervezési kapacitás hiánya miatt. Az ikt-ba történő beruházások terén szükség van a magánberuházások nagyobb arányára az állami kiadások költségvetési korlátainak ellensúlyozására. Az ikt-nak az innovációs rendszerek szempontjából betöltött jelentősége tekintetében a tagállamoknak meg kell vizsgálniuk, hogyan tudnák hatékonyabban kihasználni az ERFA-forrásokat az EU 2020 stratégiának a széles sávú elérésre vonatkozó célkitűzései (beleértve a teljes lefedettség elérését) gyorsabb megvalósulását illetően, felhasználva a rendelkezésre álló különböző technológiákat (üvegszál optikai kábel, adsl, wi-fi, műhold) a különböző uniós régiók eltérő földrajzi szükségleteinek kielégítésére és problémáinak kezelésére.

3.7. Közbeszerzés

A közbeszerzés az innováció egyik fő motorja, mivel hozzájárulhat, hogy az innovatív cégek felgyorsítsák innovatív megoldásaik piaci bevezetését, és a beruházás megtérülése is gyorsabban mehet végbe. Az innovatív közbeszerzés azt jelenti, hogy az állami szféra – javítva szolgáltatásai minőségét és termelékenységét – fő ügyfélként lép fel, vállalva az ezzel járó kockázatokat.

A közbeszerzési költségvetésekbe bele kell tartozniuk a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzésnek és az innovációs partnerségeknek is. A Bizottság iránymutatást és támogatást nyújt a folyamat ösztönzésére, beleértve a különböző tagállamokból származó szerződő felek közös közbeszerzését elősegítő jogi keretet.

Ilyen eljárásokat dolgoznak ki több régióban, beleértve a „régiók a gazdasági változásért” elnevezésű kezdeményezést; ezeket bele kell építeni az operatív programokba.

---

⁷ COM(2010)183: Zöld könyv a kulturális és kreatív iparágak potenciáljának felszabadításáról.

3.8. A kihívásokat a regionális politika az európai innovációs partnerségeken keresztül kezeli

Bizonyos társadalmi változások szükségességé tették az uniós szintű, átfogó, koordinált megközelítést a hatékony megoldások azonosítása és megvalósítása érdekében. Az Európa 2020-ban szereplő kérdések közé tartozik az éghajlatváltozás, az energia- és forráshatékonyág, a nyersanyaghiány és az idősödő népesség.

Az Innovatív Unióba számos európai innovatív partnerség tartozik a specifikus kihívások az általi kezelésére, hogy eszközt biztosítsanak a források egybegyűjtésére, valamint az összes lényeges szereplő és idevágó politikai eszköz összefogására uniós és nemzeti szinten a közös célok megvalósítása érdekében.

A regionális politikának továbbra is foglalkoznia kell e kihívásokkal, és meg kell találnia annak módját, hogy az érintett partnerségeket bevonja a végrehajtásba.

4. A POLITIKAI ESZKÖZÖK KÖZÖTTI SZINERGIÁK ERŐSÍTÉSE

A Tanács⁸ és az Európai Parlament⁹ hangsúlyozta az uniós támogatási politikák közötti szinergiák erősítésének fontosságát a kutatás és innováció területén. Felszólították a Bizottságot, hogy tekintse át, milyen további lehetőségek léteznek az érintett intézkedésekre vonatkozó szabályok és eljárások harmonizálására és egyszerűsítésére, és vizsgálja meg a közöttük lévő kapcsolatokat, hogy iránymutatást nyújtson, és ösztönözze az együttműködést a végrehajtásban együttműködő nemzeti és regionális szervekkel.

Ezt követően számos intézkedésre került sor mind az innovációban közvetlenül érintett szereplők, mind pedig a regionális innovációs rendszerek kialakításáért és a támogató szolgáltatásokért felelős állami szervek támogatására. Az előbbieket számára a Bizottság a kutatóknak és vállalkozásoknak szóló gyakorlati útmutatót¹⁰ tett közzé. A nemzeti és regionális szintű politikai döntéshozók esetében törekednek arra, hogy tájékoztassák őket az uniós finanszírozás helyi kedvezményezettjeiről az érintett tevékenységek közötti szinergiák lehetőségének fokozása érdekében.

A Bizottság szolgálatai a tagállamokkal és a regionális hatóságokkal együtt megvizsgálják, hogy a társfinanszírozásban részesülő programok milyen mértékben képesek kiegészíteni a hetedik kutatási keretprogram (FP7) pénzügyi támogatását az alábbiak tekintetében:

- az ESFRI ütemtervében tervezett kutatási infrastruktúra kiépítése
- a hetedik kutatási keretprogram fellépéseibe tartozó projektek, amelyek kedvező elbírálást kaptak, de forráshiány miatt nem részesülhettek finanszírozásban.

A tagállamok és régiók számára további lehetőséget jelentene bevált gyakorlatok átvétele a hetedik kutatási keretprogram irányítóitól, valamint nemzetközi szakértői értékelés felhasználásával a kutatásra és innovációra irányuló finanszírozási prioritások azonosítása az EU regionális politikai programjaiban.

---

⁸ 2010. május 17-i következtetések.

⁹ Az EP állásfoglalása (EP:A7-0138/2010, P7_TA(2010) 0189, 2010. május.

¹⁰ http://cordis.europa.eu/eu-funding-guide/home_en.html

A tudományos és technológiai parkok, valamint az üzleti inkubátorok fontos eszközök az innováció elősegítésében és a regionális fejlődés ösztönzésében¹¹. A Bizottság a közelmúltban tette közzé a regionális politikai döntéshozóknak szóló intelligens útmutatót az innovációalapú inkubátorokhoz¹².

Az „Enterprise Europe” hálózat részt vesz a helyi és regionális vállalkozás- és innovációtámogató testületekben, melyek közül sok az ERFA irányításáért is felelős. A hálózat támogatja a kkv-k részvételét a hetedik kutatási keretprogram és a CIP projektjeiben, ösztönzi a technológiatranszfert és az üzleti partnerségeket, így segítve a vállalkozásokat, hogy csatlakozzanak a transznacionális innovációs és tudáshálózatokhoz. A hálózat emellett erősíti a helyi és regionális partnerszervezetek arra irányuló kapacitását, hogy az egyre inkább globálissá váló értékláncokhoz igazodó támogató szolgáltatásokat ajánljanak fel.

Emellett uniós szinten a transznacionális programoknak (pl. balti-tengeri stratégia) és a régióközi együttműködéseknek nyújtott támogatás (pl. a „tudásrégiók” a hetedik tudományos keretprogramon belül, CIP klaszterkezdeményezések, INTERREG IVC és URBACT, beleértve a régiók a gazdasági változásért elnevezésű kezdeményezést) segít abban, hogy a régiók fokozzák részvételüket a világszínvonalú kutatásokban, és növeljék a tanulási lehetőségeket.

5. KÖVETKEZTETÉS

Ez a közlemény felkéri a tagállamokat és régiókat, hogy járuljanak hozzá az Európa 2020 intelligens növekedésre vonatkozó célkitűzéseinek eléréséhez a regionális politika és az ERFA-n keresztül nyújtott finanszírozás révén.

A regionális politika működésében csak a következő többéves pénzügyi keretben lehet jelentős változásokat tervezni. A jelenlegi programozási időszak utolsó három évében azonban a tagállamok és régiók már elkezdhetik gyakorlatuk átalakítását. Az e közleményhez csatolt melléklet javaslatokat tesz arra, hogyan lehet építeni a regionális sokféleségre és biztosítani a korlátozott források hatékony felhasználását a finanszírozást nyújtó források, valamint a különböző régiókban működő kutatási és innovációs rendszerek között szinergiák kiaknázásával. E fellépéseket az Innovatív Unió jelentős kezdeményezés kontextusában és annak kiegészítéseként kell figyelembe venni.

1. melléklet – Az Európa 2020 intelligens növekedésre vonatkozó célkitűzéseinek a regionális politikán és a finanszírozáson keresztüli eléréséhez szükséges fellépések

1. fellépés: innovatív szakosodási stratégiák kifejlesztése

E fellépés célja a forrásoknak a komparatív előnyök legígéretesebb területein való koncentrálása, pl. klaszterek, meglévő ágazatok, ágazatközi tevékenységek, ökoinnováció, magas hozzáadott értéket képviselő piacok vagy specifikus kutatási területek. Az ilyen stratégiák kialakítása azonnal megkezdődhet, támaszkodva a technikai segítségnyújtás támogatására és nemzetközi szakértői értékelést kérve.

Ha ez a fellépés megmarad, két kísérő intézkedésnek kell társulnia hozzá:

---

¹¹ EGSZB CCOMI/072 (2010. július), 'Technology, Industrial innovation and Science Parks'.

¹² http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000_en.ht

- Az oktatásra, kutatásra és innovációra irányuló ERFA-támogatás erősítése a jelenlegi időszakban – beleértve a hetedik kutatási keretprogramból és a CIP-ből származó kiegészítő finanszírozás felhasználást – a befektetések élénkítésére e területeken. A kutatás és innováció, valamint a tudásalapú gazdaság keretfeltételeit javítani kell az ERFA-támogatásnak a nemzeti reformprogramok prioritásaival történő összehangolása révén (az integrált gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai iránymutatások 4. iránymutatásához kapcsolódva).
- Az uniós regionális programok rugalmasságának teljes mértékű kihasználása a finanszírozás irányának e célú megváltoztatása érdekében. A Bizottság támogatni fogja az olyan átirányítások iránti kérelmeket, amelyek összhangban vannak az intelligens szakosodási megközelítéssel, és felgyorsítja jóváhagyásukat.

2. fellépés: a **pénzügyi tervezés eszközeinek** nagyobb mértékű felhasználása az innováció támogatására, beleértve a kedvezményes kamatozású kölcsönöket, a garanciákat és a kockázati tőkét az érintett cég típusának és méretének, valamint a kockázatnak megfelelően. Politikai prioritássá kell tenni a hitelezés és a sajáttőke-finanszírozás kiterjesztését az innováció területére és különösen a kkv-k részére a meglévő eszközökkel, beleértve az EBB-csoportot.

3. fellépés: az 1083/2006/EK rendelet 37. cikke (6) bekezdésének b) pontja értelmében lehetővé tenni a **régióközi együttműködés** finanszírozását a konvergencia és a regionális versenyképesség célkitűzései keretében a kutatás és az innováció ösztönzésére, valamint a hetedik kutatási keretprogram és a CIP keretében a nemzetközi kutatási és innovációs hálózatokhoz való hozzáférés elősegítésére.

4. fellépés az összhang biztosítása a kutatási és innovációs politika terén a kínálati „ösztökélő erő” és a keresleti „húzóerő” között **az ERFA által társfinanszírozott közbeszerzéssel** kínálgató lehetőségek igénybe vételével a termékek, folyamatok és szolgáltatások innovációs tartalmának növelése érdekében;

5. fellépés: független szakértők által végzett **nemzetközi szakértői értékelések** szisztematikusabb **felhasználása** kutatási projektekhez a támogatás hatékonyságának növelésére;

6. fellépés: az ERFA igénybevételének mérlegelése a megfelelő, **előválogatott FP7 és CIP projektek** finanszírozására;

7. fellépés: a regionális innovációs politika javításával kapcsolatos lehetőségek kihasználása az FP7, a CIP és az INTERREG IV C platformjai és hálózatai által kínált, társaktól való tanulás révén.

A fenti fellépések végrehajtásáról a végrehajtásról szóló jelentések e témának szentelt fejezeteiben kell beszámolni, és a végrehajtást a programellenőrző bizottságokban kell megbeszélni.

2. melléklet – A Bizottság által meghozandó intézkedések listája

Az I. mellékletben említett fellépések támogatására (amennyiben azokat a tagállamok fenntartják) a Bizottság a következő lépéseket teszi:

- **A nemzeti és regionális kormányok intelligens szakosodási stratégiái kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése a következőkön keresztül:**
  - „intelligens szakosodási platform” kidolgozása 2012 előtt, amely egyetemek, kutatóközpontok, regionális hatóságok, vállalkozások és a Bizottság szolgálatai szakértelmét egyesíti, hogy meghatározzák a szükségleteket, az erősségeket és a lehetőségeket;
  - adatok, szakpolitikai elemzés és tájékoztatás a kutatási és innovációs teljesítménnyel és szakosodással kapcsolatban uniós szemszögből (részletesebben: az Európai Klasztermegfigyelő Központ, Regionális Innovációs Eredménytábla és Monitor és az ágazati innovációfigyelő bevonása).
  - az ilyen stratégiák kialakításával és végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatok megosztására szolgáló platformok (beleértve a CIP által finanszírozott „Európai Klaszterek Együttműködési Fórumát”¹³ (European Cluster Cooperation Forum), az Európai Klaszterszövetséget (European Cluster Alliance), valamint az FP7 által finanszírozott tudásrégiókat és a kutatási potenciállal kapcsolatos projekteket).
- **A tagállamok és régiók támogatása az oktatási, kutatási és innovációs projektek végrehajtásában** tudástranzferen és a bevált gyakorlatok terjesztésén keresztül a „régiók a gazdasági változásért” kezdeményezés segítségével (beleértve a „RegioStars” kezdeményezést), műszaki segítséget nyújtva az innovációalapú „Fast Track” regionális hálózatoknak és a régióközi együttműködésnek, amely többek között az INTERREG IV C, a tudásrégiók és a CIP által finanszírozott tevékenységek keretében részesül támogatásban.
- **Szoros együttműködés a pénzügyi intézményekkel** a finanszírozás kiegyensúlyozása és adott esetben a meglévő pénzügyi eszközök felhasználásának maximalizálása érdekében, beleértve konvergenciaregiókra szabott kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus¹⁴ lehetséges létrehozását és a JEREMIE¹⁵ intenzívebb felhasználását kockázati finanszírozás és garanciák biztosítására a kkv-k és a technológiaalapú induló vállalkozások innovációjának ösztönzése érdekében, valamint a meglévő pénzügyi tervezési eszközök alkalmazási körének az új kutatási és innovációs tevékenységekre való kiterjesztésével kapcsolatos lehetőségek megvizsgálását.
- **Üzleti lehetőségek teremtése a kkv-k számára** az Enterprise Europe hálózat egységesítésével és megerősítésével, amely hálózat partnereinek viszonzásul segítséget kell

---

¹³ Az Európai Klasztermegfigyelő Központot 2011-ben hozzák létre.

¹⁴ A kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus olyan adóssághozfinanszírozási mechanizmus, amelyet az EK és az EBB dolgozott ki a kutatásba, technológiafejlesztésbe és innovációba történő magánberuházások ösztönzésére.

¹⁵ Az 1083/2006/EK rendelet 44. cikke

nyújtaniuk a szervezetek számára az innovációra fordított ERFA-finanszírozás megfelelőbb felhasználása érdekében.

- **Az uniós oktatás-, kutatás- és innovációs politikák egységességének és komplementaritásának javítása** a következők céljából:

- a bevált gyakorlatok meghatározása és átvételének ösztönzése a politikai döntéshozók és az innovációs támogatást nyújtók számára; „A kutatást és innovációt célzó uniós finanszírozási lehetőségek gyakorlati útmutatója” c. dokumentum alkalmazási körének kibővítése és továbbfejlesztése e területen, valamint egy, a kutatásra és fejlesztésre irányuló bizottsági támogatásról szóló egységes internetes portál létrehozása a hetedik kutatási keretprogram résztvevőinek szóló portálon belül vagy ahhoz kapcsolódóan, az innovatív szervezetek számára az uniós finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében.

-